

Prediking over Zondag 52 (vraag 128 en 129)

- Want U is het Koninkrijk, de Kracht en de Heerlijkheid -

Vraag 128: Hoe besluit jij uw gebed?

Antwoord 128: *'Want uw is het koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid in der eeuwigheid. Dat is: Zulks alles bidden wij van U, daarom, dat Gij, als onze Koning en aller dingen machtig, ons alles goeds te geven den wil en het vermogen hebt, en dat alles, opdat daardoor, niet wij, maar uw heilige naam eeuwiglijk geprezen worde'.*

Vraag 129: Wat beduidt het woordeken: Amen?

Antwoord 129: 'Amen wil zeggen: Het zal waar en zeker zijn. Want mijn gebed is veel zekerder van God gehoord, dan ik in mijn hart gevoel, dat ik zulks van Hem begeer'.

Liturgie:

Ps. 145 : 5

Ps. 93 : 4

Ps. 111 : 3, 4, 5 en 6

Ps. 68 : 10, 17

GdH : 9 en 10

Schriftlezing Psalm 96

Gemeente,

Het is wel jammer dat zondag 52 zo uitgebreid is, dat daar niet minder dan drie vragen en drie antwoorden aan de orde komen. Maar over het 'leid ons niet in verzoeking' wordt ook in allerlei andere Schriftverbanden meermalen gesproken. Er is ook nog binnenkort met u over gesproken, zodat die laatste twee vragen, die meestal min of meer buiten de aandachtsfeer van de gemeente liggen, nu nader onder het zoeklicht van Gods Woord worden gebracht. In die vraag: 'Leid ons niet in verzoeking' is beleden dat wij zo zwak zijn, dat wij niet één ogenblik overeind kunnen blijven. En dat daarbij onze doods vijanden: de duivel, de wereld en ons eigen boze vlees niet ophouden ons aan te vechten. En het loopt uit op gebed: 'Wil ons sterken door de kracht van Uw Heiligen Geest, opdat wij te allen tijde de overhand behouden'.

Het is net alsof bij deze zesde de oogopslag weer tot God teruggaat. Wanneer we nog een ogenblik ons te binnen brengen de indeling, de symmetrie het 'Onze Vader' dan weten wij dat het begint met: 'Onze Vader, Die in de hemelen zijt'. Dat is de aanspraak. Dan volgen er drie beden voor God, Zijn Naam, Zijn Koninkrijk, Zijn wil. En daarna komen de drie beden die op ons betrekking hebben namelijk: ons dagelijks brood en de vergeving van onze schulden en het niet geleid worden in verzoeking, waar we vorige keer bij stilstonden. En nu zien we aan het eind van deze zesde bede de bidder weer omhoog zien. We zouden een gebed eigenlijk het best kunnen vergelijken met een lang touw dat hangt uit de hemel naar de aarde en tegelijkertijd weer tot dezelfde plaats teruggaat. Met andere woorden: het gebed is *uit* God, het daalt van God de Heilige Geest in ons hart en in het hart van de gemeente. Maar ook door middel van onderwijs van het Woord ongetwijfeld, en door vermaningen en opwekkingen. Maar de Heilige Geest is de grote Werkmeester van het gebed. Het komt van God en het gaat ook weer naar God terug. Dat wil zeggen zeker is het gebed uit Hem en door Hem. En tot Hem zijn alle dingen!

De omgang met God is kenmerkend als we zien in de *binnenkamer* van het Oude en Nieuwe Testament, waar we de heiligen in het hart zien. Zo zien we hem hier weer omhoog stijgen: 'Want Uw is het Koninkrijk en de Kracht'.

David is van dat koningschap van God diep onder de indruk. Hoor wat hij zegt: 'Want Uw o Heere is de grootheid en de macht en de heerlijkheid en de overwinning en de majesteit. Want alles wat in de hemel en op de aarde is, is van U. Van U is het Koninkrijk. En Ge hebt U verhoogd, tot een Hoofd boven alles. En rijkdom en eer Zijn voor Uw aangezicht. En Gij heerst over alles en in Uw hand is kracht en macht. Ook staat het in Uw hand alles groot te maken en sterk te maken'. Prachtige belijdenis die we vinden in 1 Kronieken 29. Lees hem nog maar eens na. Ook in het Nieuwe Testament eindigt Paulus in 1 Timotheüs 1 in een doxologie, in een lofzang, in een aanbidding. 'De Koning nu der eeuwen, de Onverderfelijke, de Onzienlijke, de alleen wijze God, zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid'. Want het Koninkrijk is van U. En dan slaat dus de bidder het oog op God als Koning. Daar hebben we uitvoerig over gesproken toen we de bede behandelden: 'Uw Koninkrijk kome'. Dat er zeker een koningschap is in de schepping, een regering van God, vanuit de schepping over alle schepselen. Maar in het Koninkrijk van de schepping moet een nadere geleding worden aangebracht met daarin het hart en de kern van het Koninkrijk der genade, opgericht in Christus, gegrond op Zijn dood en opstanding, waarbij Christus alle macht in de hemel en op de aarde heeft ontvangen. 'Mij is gegeven alle macht'. Dan mogen wij zeker als we in het Oude Testament over dat koningschap van Jahwe of Jehova lezen, dat koningschap dat God in Christus heeft opgericht en waaronder het volk Israël mocht verkeren en ook de kerk des Heeren onder het Nieuwe Verbond. En nu is het merkwaardig (en let op dit verband), dat de bidder tenslotte zegt: 'Want van U is het Koninkrijk'! En u ziet hem nog wel liggen in zijn machteloosheid en zijn krachteloosheid. Met de belijdenis: Heere, ik kan niet één van mijn zonden, kwade neigingen, hartstochten de baas. Ik kan helemaal niet op tegen dat monsterverbond van de satan, de wereld, mijn eigen vlees. Maar: van U is het Koninkrijk! Want, met andere woorden: o God, bij mij is het niet, maar bij U is het wel! Want van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid!

Gemeente, wat is dat een machtige gedachte! Hebt u er weleens bij stilgestaan, als u het 'Onze Vader' bad of hoorde bidden, dat al die beden om dagelijks brood, vergeving van schuld, verlost worden van de duivel, hangt aan God in Zijn *Koningschap*! En in Zijn Koningschap zijn machtelozen sterken. Wij zijn het meest gevaarlijk wanneer we halfdood zijn, want dan helpen we onszelf. Maar we zijn het minst gevaarlijk, geestelijker wijs gesproken en het sterkst in onze kracht, wanneer God ons geestelijk en soms ook lichamelijk kraakt. Dan zijn wij vatbaar en zijn wij open voor Zijn kracht. En die kracht komt in ons leven in een gedurig stervensproces. Het is nooit dat deze kracht van God uit Zijn koninkrijk, parallel loopt met onze krachten, ook niet met onze vernieuwde krachten. Hoezeer God door middel van ons werkt. Nee, wat ons bestaan betreft liggen wij altijd verkeerd en vijandig. En doet God ons altijd weer de doodsklap ondervinden, opdat wij Zijn Naam, Zijn Koninkrijk, Zijn Heerlijkheid, Zijn Kracht begeren. Kijk, zulke stumpers heeft de Heere Jezus op school. Want ieder die meent dat hij of zij daarboven uitgegroeid is, mag de geestelijke papieren van zijn geestelijk leven nog weleens goed nakijken! Want God verheerlijkt Zich in krachtelozen! Maar dan is er ook Zijn Kracht. Waarvan Paulus aan de ene kant zegt, dat er in hem geen kracht is en dat hij niets vermag, anderzijds dat hij alle dingen in Christus vermag.

Wat een Koning, gemeente! Want al die schraalheid en schrielheid in het geestelijk leven, ook van Gods kinderen, hangt samen met een slecht zicht op de Koning. Dat het bij u allemaal niets is, zal waar zijn. Maar dat het met Hem alles is, dat is boven alles uit waar! En daarom is het nodig dat die geloofsogen verhelderd worden. Dat de Koning in Zijn schoonheid, in Zijn almacht, in Zijn waarheid, in Zijn heerlijkheid schittert! En dat u dat gelooft met heel uw ziel! De Koning staat voor ons en zegt: Ik ben de *Koning*! En welk een Koning is Hij? In de aardse gestalte is Hij een Kruiskoning. Zolang de kerk op aarde is, zal zij zelf ook niet onder het kruis vandaan komen. Dat wil en kan ze ook niet.

Maar hoezeer dat waar is en hoezeer het lijkt en schijnt alsof de duivel, de overste dezer wereld hier regeert, de Koning staat erboven! Hij regeert, zelfs over de duivel in de hel, over al de demonen. In die zin, dat als het erop aankomt zij zich niet roeren, noch bewegen kunnen buiten Zijn wil. Dat kan ik ook niet in een vaatje krijgen, of in een vakje zetten! Maar hoe onbegrijpelijk het ook voor uw en mijn verstand is, nochtans is het - God zij gedankt- waar! Want al kijkt hij u of mij aan met geopende muil om ons te verslinden en zegt: nu is het afgelopen met je, dat er een Koning staat Die zegt: 'Mij is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde'. Kijk gemeente, dat is de enige bestaansgrond van de kerk. Het is de enige grond tot verhooring van ons gebed. Deze Koning Die heerst in het midden van Zijn vijanden! Het is mooi om te heersen in het midden van vrienden. Maar wie heerst in het midden van Zijn vijanden is almachtig! En Hij doet ze soms geveinsd aan Hem onderwerpen. Dan laat Hij ze weer uitrazen en uittieren, en hun eigen verderf en ondergang bewerken. Maar *Hij* regeert!

Zo'n Koning hebben wij, gemeente, u ook? Want Hij is rijk! Hij is zo rijk dat Hij al onze armoede vervult. Rijkdom is bij Hem. Wij hebben zo'n rijke God! Alles wat u of ik nodig heb, en daar duizendmaal bovenuit, dat heeft Hij! En Hij heeft een rijkdom die Hij niet voor Zichzelf wil houden, waarin Hij Zijn kerk deelt. Dit is alléén wel te verstaan in het geloof. Die rijkdom moet u telkens weer bij Hem vandaan halen. Weliswaar te verstaan bij wijze van voorschot. Maar Hij is een rijke Koning, zo rijk dat hemel en aarde met Hem vervuld is. In God zitten zulke diepten en verrassingen dat een mens daar nooit mee klaarkomt. Hij heeft de wil en het vermogen om ons gebed te verhoren, om ons alle goeds te geven. Let erop, de wil. Dat wil zeggen: Hij *wil* het! En ieder die denkt, die hier meent dat God wil dat hij of zij verloren gaat, heeft het mis! God zegt: 'Ik heb geen lust in de dood van zondaar, maar daarin dat hij zich bekeert en leeft'. Hij is rijk aan goedertierenheid over allen die Hem aanroepen. Op de zee en op het land en waar u ook bent. In voor- en tegenspoed. Hij is rijk: Hij is rijk aan geschenken. Hij is rijk aan genade. Hij is ook rijk aan ontferming. Al die verbindingen die u in de Bijbel telkens vindt. En nu heeft Hij de wil om dat te geven! Dat is een wonder. Wij hebben de wil niet om het te krijgen. Die moet God er nog bijgeven. Dat doet Hij ook. Op Zijn wijze en op Zijn tijd. Maar God heeft de wil om al die geschenken te geven, die wij gebeden hebben. Maar Hij heeft ook het vermogen. Er zijn wel mensen die ons soms willen helpen, maar dan zeggen ze: ik kan niet. Ik heb het niet. Ik ben er niet toe in staat. Of het schikt mij niet. Maar dit heeft de Heere God nooit! Hij heeft de wil en het vermogen. Er zijn ook mensen die het vermogen hebben, die kunnen helpen, maar die willen niet. Maar het is bij God: de wil *én* het vermogen!

Gemeente, wat een Koning, vooral als u ervoor mag zetten: 'Gij Zelf zijt *mijn* Koning o God'! En dan volgt dat ontroerend gebed: 'Gebied Gij de verlossingen Jacobs'. Want een gebed is het als u en ik mag zeggen: 'Gij zijt mijn Koning'! Dat mijnen van het geloof! Luther zegt: Het Evangelie staat en valt met bezittelijke voornaamwoorden. Uw, mijn en zijn. Dat is het geloof: *mijn* Koning! Kijk, nu komt die almacht Gods en die heerlijkheid nu juist om stakkers te bemoedigen. Als er een hele verschrikkelijke sterke man op ons aankomt, dan kunnen we misschien wel op de loop gaan. Maar als de Heere op ons aankomt in Zijn macht, in Zijn vermogen, dan is dat om zondaren te bemoedigen. Hij zegt: 'Komt tot Mij'. Want Uw is het Koninkrijk en de Kracht en de Heerlijkheid. O gemeente, wat is dat groot, dat God Zijn Koninkrijk en Zijn kracht en Zijn heerlijkheid in dienst stelt van de zaligheid van Zijn kerk! Dat Hij heel dat Koninkrijk richt op Zijn gemeente! Dat Hij die bedoelt om straks de nieuwe hemel en de nieuwe aarde te bevolken. Daarom is de vreze des Heeren het beginsel van al de wijsheid. Wat een woord: 'Uw is het Koninkrijk, U is ook de Kracht'! En dan gaan we zo eens met elkaar praten, want daar zijn mensen die daar mee zitten en zeggen: zou dat wel kunnen? Nu horen zij wel van de almacht Gods, maar zij hebben daarvan een verkeerde bevatting. Ze denken dat God van alles en nog wat kan als een tovenaer. Maar God *kan* alléén wat Hij wil en Hij *wil* alléén wat Hij kan!

U moet er goed aan denken dat God géén tovenaars is, maar dat Hij de God is van Zijn Woord en dat Hij ingrijpt naar Zijn belofte in situaties ook van menselijk leven, waarin alles vastzit en in de knoop zit. Alle dingen zijn bij God mogelijk, juist en vooral die dingen, die bij ons onmogelijk zijn. En daarom als hier mensen zijn, die zich hoe langer hoe vaster werken in zichzelf, en al maar bezig zijn om het anker te werpen in zichzelf, dan moeten zij verstaan dat er in God een almacht is naar Hem toe, in de gestalte van het kruis. Gemeente, u kunt uzelf niet verlossen, u wilt uzelf niet verlossen, u hoeft uzelf niet te verlossen! Hij komt op u aan, in *Zijn* kracht!

Wat wordt daar vaak hartelijk om gebeden in de Schrift: 'Ontwaakt, ontwaakt, trekt sterkte aan Gij arm des Heeren. Ontwaakt als in verleden dagen, als in de geslachten van ouds'. Dan kan er ook in de bij ons het gebed oprijzen, dat we zeggen: Ontwaak o God in die machtige arm, waarmee U in de voorgeslachten hebt gewerkt en dode zondaren hebt levend gemaakt. Laat die arm weer eens zien, en laat zijn macht gevoelen! Voelt u dat het Koninkrijk en de Kracht en de Heerlijkheid drie *touwen* zijn die uit de hemel op de aarde hangen, opdat we ons eraan vastklampen? En opdat wij er pleitgronden van zullen maken. En dan ligt er bij ons alleen maar beschaamdheid. Want wij zijn krachteloos en ex-Koningskinderen van huis uit. Dat is waarachtig niet tot onze eer, maar tot onze schande! Gemeente, hier ligt ook een stuk ontdekking in van onze eigen schuld en dat we onttroond zijn. Desniettemin komt Hij op ons aan en zegt: 'bij Mij is ook de *Heerlijkheid*'. Dat wil zeggen Mijn heerlijkheid is de glans op al Mijn deugden. De heerlijkheid Gods raakt aan de eer van God. Maar zij is vooral de glans op heel Zijn bestaan, op heel Zijn wezen en op heel Zijn handelen. Wat is dat groot dat wij aan Gods heerlijkheid als derde aangrijpingspunt ons mogen vastklampen? Het is Zijn eer! Er was iemand die zei - niet in hoogmoed, maar in ootmoed - als ik verloren ga, dan verliest God meer dan ik. Want Zijn eer staat op het spel. Hij heeft het mij Zelf beloofd.

Gemeente, alles wat aan God is, is heerlijk! En daarom heeft ons leven ook maar één doel: dat is de verheerlijking van God! Wij leven niet om wat van het leven te vegeteren en straks wat ineen te schrompelen, te verrimpelen en begraven te worden, dat ook. Dat gebeurt om onze zonden. Maar wij leven voor God, althans daar worden we toe geroepen. En heel ons leven kan alleen zin hebben als het teruggebogen wordt naar God. En dan hebben wij maar één doel: dat God *verheerlijkt* wordt! Dat is een toetssteen bij u en bij mij. Wat bedoelen wij eigenlijk met ons leven? Zoeken wij een standbeeld voor onszelf? Daar zijn mensen die tijdens hun leven al bezig zijn om een standbeeld voor zichzelf op te richten. Maar het nageslacht trapt het ondersteboven en God heeft het allang gedaan.

Nee, gemeente, ons hele leven staat en dient te staan in het teken van de eer van God. En wees nu eens eerlijk, wanneer wij bedoelen wij nu God, voor honderd procent? Wanneer hebben wij, verborgen bewust of onbewust, onszelf niet op het oog? Wanneer is het nu helemaal vlak tussen God en ons? Wel, dat is als wij de heerlijkheid Gods zien schitteren in de Middelaar. En als de Geest der heerlijkheid op ons rust. Wanneer wij verbroken zijn over het zoeken van onszelf. Wanneer wij altijd opnieuw staren naar die grote Middelaar Die zegt: 'Ik zoek niet Mijn eigen eer, maar de eer van Hem Die Mij gezonden heeft'. En nu leert God ons dat meestal door de diepste dalen. Hij leert ons dat door ons dieper in onszelf te doen afdalen. Hij leert ons dat door steeds opnieuw de betrekkelijkheid en de vergankelijkheid van het leven te doen zien. Maar de Heere staat op Zijn eer. En waar God geëerd wordt, daar ontvangt een mens de zegen. Want dan zijn we weer in ons element. Dan zijn we weer naar Gods beeld en zijn we teruggebracht in God. Daar ontvangen wij de zegen. Daar komt ook in ons hart Gods eer en heerlijkheid op de juiste plaats.

Gemeente, Die heerlijkheid Gods, is zo groot, dat wij er hier maar een heel klein stukje van zien. Maar Paulus zegt: 'wij worden, hoewel wij nog kijken in een duistere spiegel, naar dat beeld van de heerlijkheid Gods veranderd. Van heerlijkheid tot heerlijkheid, als door des Heeren Geest'. God is zo onuitsprekelijk heerlijk. Gods eer glanst zo over al Zijn werken, dat wij er geen woorden voor kunnen vinden. Daarom zeggen wij: 'Van U is ook de heerlijkheid'. En dat zal zo blijven, tot in eeuwigheid. Met andere woorden: Gij verandert niet. Gij gaat niet opzij. Gij gaat met Uw volk mee, maar Gij blijft Dezelfde! Gemeente, hier zijn drie *hartaders* van het gebed. Wat worden ze weinig geraakt op de kansel en eronder, en thuis! Het koningschap van God in Christus, in Zijn Kracht en in Zijn Heerlijkheid. Waar de drie hartaders geraakt worden, waar de Geest ze openzet, daar staan wij verbaasd! Dan worden onze gebeden doordringend, indringend, om in God te eindigen. Dat getuigenis geeft de Heilige Geest. Want onze geest is zeer dof en zeer bot, al zijn we misschien scherpzinnig. Het doet niets terzake. Maar de Heilige Geest legt getuigenis af van het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid van God..

Dat wordt ons duidelijk gemaakt in het woordje *amen*. En u hebt het al gehoord, dat het woordje *amen* betekent, het zal waar en zeker zijn. Als Jezus zegt: 'Amen, amen, zeg Ik u, de doden zullen horen de stem van de Zoon van God'. Dan betekent dat: voorwaar, voorwaar, het zal zeker gebeuren. In de tweede plaats komen wij het woordje *amen* tegen aan het eind van zegenbede: 'De Heere zegene u en Hij behoeve u' en wat daar verder volgt met het woordje *amen*. In de derde plaats komen wij het tegen aan het eind van de lofverheffingen. Wanneer de ziel plots in de lof en in de dankzegging uitbreekt. En we vinden het in de vierde plaats aan het einde van de gebeden: *amen*. Dan gaat de kerk uit, zeggen de jongens. Als de dominee *amen* zegt is het gebeurd! Maar gemeente, dan begint het pas! Want *amen* zeggen is niet zo gemakkelijk! De catechismus zegt dat als wij *amen* zeggen, dat wij daarmee gezegd hebben: 'mijn gebed is veel zekerder van God verhoord dan ik in mijn hart gevoel, dat ik dat van Hem begeer'. Dat is nogal wat! Hoeveel keer op een dag zeggen wij *amen*? Als u 's morgens opstaat, hebt u dan de Heere nodig? Voor en na het eten. 's Avonds en zo vaak dat verder nodig is, of uw hart toe dringt: *amen*! Hoeveel keren hebben wij ons leven al *amen* gezegd? In de gebeden, in de dankzeggingen. Ook wanneer met ons gebeden werd in onze huizen of ook in de gemeente. Dan kijken al die *amens* je aan! Ze kijken je aan! En dan wordt nu de vraag aan de orde gesteld: geldt dat van al jouw gebeden? Het zal waar en zeker zijn!

Gemeente, als we naar onszelf kijken, kan dat nooit! Daarom wordt dat woord *amen* in de eerste plaats toegepast op God. God is de waarachtige *Amen*. Dat wil zeggen, na de schepping en de zondeval zond Hij Zijn Zoon. Dat was Gods *amen* tegen een wereld, die tegen Hem neen zei. Het was een *amen* van God *de Vader*. En de Heere Jezus Christus is gekomen en de weg gegaan die de Vader Hem wees en heeft stervende aan het kruis gezegd: 'Het is volbracht'. Dat was het *amen* van *Christus*. Daarom wordt Christus in het boek der Openbaring genoemd de waarachtige Getuige, de *Amen* Gods. En in de derde plaats heeft de *Heilige Geest* *amen* gezegd, toen Hij Zelf als Persoon afdaalde op het Pinksterfeest in het hart van Gods kerk. Dat wil zeggen: De Vader zegt *amen* tot de Zoon en de Zoon zegt *amen* tot de Vader en Heilige Geest zegt *amen* tot de Vader en de Zoon. Enzovoort. God drieënig: de Vader, de Zoon en de Heilige Geest is de waarachtige *Amen*. Hij is trouw in alles, waarin Hij openbaar komt.

En wanneer wij *amen* zeggen, dan zeggen wij niet dat *wij* zo betrouwbaar zijn en dat wij zo waarachtig zijn, maar dat *Hij* zo waarachtig is! Dan wordt ons aarzelend en bevend *amen* ingebed in die drie eedzwingen van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Wordt die rotsgrond uit het Evangelie ons voor ogen gesteld opdat wij in onze onwaardigheid en nog veel meer zinken op dat drievoudige *amen* van de Vader, de Zoon de Heilige Geest. En dat werkt de Heilige Geest in het hart. Want de Heilige Geest is niet een rationalist. Iemand die met de rede werkt en een rekensommetje maakt. Nee, de Heilige Geest is een Geest Die ons overtuigt van het recht des Vaders. De Heilige Geest is een Geest is ons overtuigt van onze verdoemelijkheid. Hij leert ons *amen* zeggen op onze veroordelenswaardigheid.

Want er staan wat vloeken in de Bijbel. Daar staan in de boeken van Mozes zo vreselijk veel vloeken en bedreigingen en het volk moest er telkens opzeggen: *amen!* Nooit gelezen? Een deel van het volk stond op de berg Gerizim en de andere op de berg Ebal en telkens wanneer er een vloek werd uitgesproken, moest het andere deel van het volk zeggen: amen. Hebben wij dat ook geleerd? Amen zeggen op Gods dreigingen. Ernstig nemen dat een mens vervloekt is 'die niet blijft in al hetgeen geschreven staat in het boek der wet om dat te doen'. Dan blijft er van ons niets over. Dan buigen we onder Zijn oordeel. Maar de waarachtige Amen Gods heeft dit '*tussen-amen*' nodig, om op het eigenlijke amen te komen. Dat is het *be-amen* van Zijn heil en van Zijn toezegging. Die gaat altijd open in de weg van het waarachtig verklaren van God in al Zijn eigenschappen, in al Zijn dreigingen en in al Zijn beloften. Want als u amen zegt op de vervloekingen Gods, dan is het met een sidderende ziel. En als Gods amen op de toezegging komt te staan, dat Hij niet alleen géén lust heeft in uw dood, maar dat het 'dit betrouwbaar woord is en aller aanneming waardig, dat Jezus Christus in deze wereld is gekomen om de zondaren zalig te maken' dan drijft de Heilige Geest tot dat amen.

Dan zeggen we niet amen op ons werk, want wat zal een failliet mens zeggen. Maar dan we zeggen amen op Gods werk. Hebt u het geleerd, al was het misschien met veel vreze en beven, amen te zeggen op Gods beloften die u verzegeld is en die u toegezegd is? Amen zeggen, dat hoort de Vader nu zo graag. Want Hij zegt amen op Zijn Zoon, dat zagen we. De Geest ook. De Geest daalt op Hem neer. Dat amen hangt aan Gods toezegging. 'Ik doe het niet om uwentwil'. Kijk, dan gaat wij er tussenuit! Want 'Ik doe het om Mijns groten Naams wil, die gij ontheilgd hebt'. Amen, dan kan het! Ziet u het? Ziet u een deur opengaan? Bij u kan het niet, maar Ik doe het om Mijns groten Naams wil! Er zijn mensen die zeggen dat de Heere het wel kan, maar ze zeggen dat het bij hen niet is. Dat kan uit een dood geloof voortkomen, een dode constatering. Het kan ook zo zijn dat een mens daarmee tobt. Want Hij kan en wil, zagen wij samen straks, maar daar staat nog iets bij in Psalm 68. Hij kan én wil én zal! Groot is het als we overtuigd worden van Gods macht naar ons toe. Nog groter als we overtuigd worden van Zijn gewilligheid. Geloof u dat, dat God gewillig is om u zalig te maken? Geloof u dat? Het allergrootste is, wanneer wij niet alléén zeggen: Hij kan én wil, maar Hij *zal* ook! Hij zal het doen! Dat is geloof in de *belovende* God, Die Zijn belofte voorop laat gaan en er Zelf achteraan komt. Zijn beloften gaan altijd voorop en in die belofte steekt de Beloofde wel. Maar die hebben wij weer nodig onderscheidenlijk te kennen. Ach, en altijd van de belofte naar de *Belover*. Nu zijn er een heleboel mensen die hebben weleens een belofte gekregen. En ze zitten erop, maar de Beloofde is nergens te bekennen. Dat gaat ook vanzelf. Want als u een echte belofte van God krijgt, dan bent u één en al werkzaamheid naar de Beloofde, naar de Zaligmaker. En als de duivel u een belofte in handen frommelt, dan zegt hij: ga er maar opzitten, het is goed met jou. Dat is gevaarlijk, Levensgevaarlijk! Dat zeg ik niet tot verslagenheid van de kleingelovigen, die vaak zo met de zwakheid van hun geloof, met hun ingezonkenheid hebben te kampen. Want tot hen geldt, het Woord en de Heilige Geest past toe (en niet ik), dat al de beloften Gods in Christus Jezus ja en amen zijn.

Gemeente, dat is *waar* - zegt de catechismus - nog veel meer waar, '*nog veel zekerder* dan ik in mijn gevoel dat ik dat van God begeer'. Gevoelen en gevoelens zijn net als de golven van de zee: dan in de hoogte en dan in de laagte. Onze gevoelens, al is er wel verschil in aard en aanleg, wisselen per dag, per halve dag, per uur, soms binnen het uur, soms per vijf minuten. Maar u zult met mij eens zijn, de ene tijd is de andere tijd niet. Er zijn tijden dat een mens moet zeggen: Heere wat is het toch allemaal droog, kaal, akelig en naar. Waar zit ik nu toch met mijn gedachten? Dat er ook tijden zijn waarin hartstochtelijk gebeden wordt, vooral in de jeugdtijden. Er zitten hier wel jongens en meisjes op die galerijen, ze doen weleens een beetje stoer, maar van binnen hebben ze soms wel een tere plek. Dat daar heel hartstochtelijk gebeden wordt. Dat er met gevoel gebeden wordt. Dat er met tranen gebeden wordt. En daar zit een mens, als hij dat gehad heeft op te kijken en denkt: had ik dat maar weer. Maar dat hart breekt maar niet. Dan zitten we weer van dat Koningschap en van die macht van die heerlijkheid in onze eigen ingewanden te wroeten. En dat is een kwalijk werk! Maar we zijn er vaak elke dag mee bezig. Tenzij de Heere onze ogen er weer voor opent.

Nu wil dat laatste zinnetje u leren dat ons gebed veel zekerder verhoord is, dan wij dat *voelen* en dat wij het van God begeren. Wil dat zeggen dat een mens er dan géén zekerheid van heeft? Jawel, maar onze vaders maakten onderscheid tussen de zekerheid des *geloofs* en de zekerheid des *gevoels*. O zegt iemand, dat had ik nog nooit gehoord! Nu moet u maar eens lezen. De zekerheid van het geloof, zo leerden onze vaders, is meer dan de zekerheid van het gevoel. Waren die mensen dan gevoelloos? Kunt u denken! Maar zij wisten van de onbedrieglijke zekerheid van het Woord Gods dat *geloofd* wil zijn, ook wanneer het gevoel niet zo aanwezig is! En wij keren het vaak om. Wij geloven het als we het voelen, maar dat is verkeerd! Daarom is er ook in onze gemeente zoveel onzekerheid. Daarom is er ook in onze gemeente zoveel gevoelsleven. En ik heb niets tegen het gevoel, want we zitten er allemaal stikvol van. Want er is géén geloof zonder gevoel. Dat we daar goed aan denken. Er is géén geloof zonder bevinding en géén geloof zonder ervaring, maar - en dat is het punt - het geloof gaat niet in het gevoel op. Het gaat niet in de ervaring op. Maar het geloof gaat in de God der beloften, in de belovende God op! En wat ziet u nu als een mens vordert in het geloofsleven? Dan ziet u hem steeds meer verankerd zijn in God. 'Ik heb hulp besteld bij een Held'. Dan hoort u hem steeds meer roemen in Gods verbond, in Gods beloften, in Gods toezegging. Maar het is dwars door hem heengegaan. Dat vergeten sommige anderen. En nu is dat dus een zekerheid des geloofs en des gevoels. Als de Heere dat laatste erbij geeft, is kostelijk. Want wat wilt u? Het geloof wil tenslotte, helemaal, ons hele hart, al de fonteinen bezetten.

Maar dit zij tot onze troost gezegd, dat God de gebeden wel zekerder verhoort dan wij in onze harten gevoelen, dat wij dat van Hem begeren. Opdat wij getroost zullen zijn in die ontzettende strijd die gestreden moet worden, met de duivel, de wereld en ons boze vlees. En opdat we onderwezen zullen zijn in de waarachtigheid van Gods Woord. En dat de kweekbodem zou zijn voor het geloofsleven. En dat geloof is als een ingedrukte veer die zich telkens weer zou ontspannen en zegt: 'In God zijn al mijn fonteinen'!

Amen

G. Boer